

WAGE TAX
23%
2500000

Ngritja e fashës tatimore
Programi qeverisës

Handwritten signature

2021-2025

Ngritja e fashës tatimore

2021 - 2025

- A. Analizë e premtimit për ngritjen e fashës së tatimit mbi pagat
  - B. Kuadri rregullator dhe përputhja me strategjitë dhe politikat
  - C. Alokimet dhe kapacitetet fiskale dhe kostot e lidhura
  - D. Kostot Direkte dhe Indirekte dhe performanca fiskale
  - E. Vlerësimi i efektit ndikues të Programit deri në 2025
- Vlerësimi i përmbushjes së programeve

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efienca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](#) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të porealizuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](#) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

FISKALISTI

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

ALTAX - POLIFAKT

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

ALTAX

Communicate through social media addresses

ALTAX

Watch our informative and educational videos

ALTAX.AL

Read and download unique analyses and studies

POLIFAKT.AL

Look at how many political promises have been kept.

App Store
Google Play

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Objektivi - Ngritja e fashës tatimore

Tatimi 23% mbi pagën prej 250 mijë lekë/muaj

Synimi: Synimi i kësaj mase është të rritet shuma e të ardhurave për buxhetin e shtetit, duke rritur kontributin e individëve që kanë paga më të larta. Kjo do të ndihmojë në mbështetje të mëtejshëm të investimeve dhe zhvillimit të shërbimeve publike, si dhe në përballimin e nevojave të shtuar për financimin e politikave publike dhe përballimin e sfidave ekonomike.

Qëllimi: Qëllimi i ngritjes së fashës tatimore është të krijohet një sistem më të drejtë tatimor, ku individët me të ardhura më të larta kontribuojnë më shumë në financimin e shërbimeve publike. Kjo masë do të sigurojë rritjen e të ardhurave për shtetin dhe përmirësimin e qëndrueshmërisë financiare, si dhe do të ndihmojë në balancimin e pabarazisë ekonomike.

Ngritje e fashës me disa shkallë më shumë, duke e çuar tatimin 23% mbi pagën 250 mijë lekë/muaj

A. Analizë e premtimit për ngritjen e fashës së tatimit mbi pagat

Kjo analizë është e fokusuar në një mundësi të ndryshimit të ligjit lidhur me tatimin mbi të ardhurat personale (paga), ku parashikohet ngritja e normës tatimore dhe aplikimi i një niveli të ri për individët që fitojnë mbi 250 mijë lekë në muaj.

Premtimi është që, në një ndryshim të mundshëm ligjor, do të rritet niveli i tatimit mbi të ardhurat personale për ata që fitojnë më shumë se 250 mijë lekë në muaj. Ky ndryshim mund të përfshijë një normë tatimore më të lartë, duke bërë që individët që kalojnë këtë nivel të paguajnë një tatim prej 23% mbi të ardhurat e tyre.

Fasha Tatimore dhe Niveli i Tatimit

Rritja e fashës tatimore: Ky është një ndryshim kyç që do të preki individët me të ardhura të larta. Niveli i tatimit mund të ndryshohet, duke rritur shumën e tatimit për ata që kalojnë një kufi të caktuar të të ardhurave.

Tatimi 23%: Për ata që fitojnë mbi 250 mijë lekë, tatimi mund të aplikohet me një normë të re, 23%, e cila do të ndikojë në shpenzimet neto të individëve. Kjo mund të jetë një tatim mbi shumën që kalon 250 mijë lekë (nëse zbatohet një sistem progressive).

Ndikimet e Mundshme

Për individët me paga mbi 250 mijë lekë: Do të ketë një rritje të tatimit që ndikon direkt në nivelin e pasurisë neto të individëve. Ky do të çojë në ulje të të ardhurave të tyre pas tatimit.

Motivimi dhe strategjitë e individëve: Ky ndryshim mund të ndikojë në motivimin e individëve për të kërkuar rritje të pagave ose për të bërë ndryshime në mënyrën se si e menaxhojnë të ardhurat për të minimizuar impaktin e tatimit më të lartë.

Ky ndryshim mund të sjellë më shumë të ardhura për shtetin nga individët me të ardhura të larta. Bizneset do të duhet të bëjnë përpunime të tjera për të raportuar më shumë informacion për punonjësit e tyre dhe mund të ketë ndikime në strukturën e pagave dhe menaxhimin e të ardhurave. **Por, ky ndryshim mund të sjellë pasiguri për ata që kanë të ardhura mbi 250 mijë lekë dhe mund të krijojë një ndjenjë të pakënaqësisë midis individëve që e ndiejnë këtë taksë si të padrejtë ose si një penalizim për fitimet e tyre.**

Ndërkohë, mund të ketë ndikime të tjera edhe për politikën e shtetit dhe administratën fiskale, pasi do të jetë e nevojshme të menaxhohen më shumë të dhëna dhe të bëhen përditësime në mënyrën e mbledhjes dhe kontrollit të tatimeve.

Ky ndryshim i mundshëm ligjor motivohet si një hap drejt krijimit të një sistemi tatimor më të drejtë për individët me të ardhura të larta.

Ai mund të sjellë përfitime për shtetin përmes rritjes së të ardhurave, por gjithashtu mund të shkaktojë shqetësime për individët dhe mund të ndikohet edhe nga faktorë të tjerë si motivimi i tyre për të rritur pagat ose për të kërkuar mënyra për të menaxhuar pasojat e këtij tatimi të ri.

Premtimi propozon për të implementuar një ndryshim të mundshëm në programin qeverisës të Shqipërisë, duke lidhur rritjen e fashave tatimore dhe normës tatimore mbi 250 mijë lekë me një gamë të gjerë kontekstesh dhe objektivash. Më poshtë, do të analizojmë ndikimet e mundshme dhe lidhjet me aspekte të ndryshme të shoqërisë dhe zhvillimit të qëndrueshëm (SDG).

1. Konteksti Politik:

Reforma fiskale dhe stabiliteti: Pjesë e rëndësishme e programit qeverisës është angazhimi për forcimin e stabilitetit dhe transparencës fiskale, e cila është thelbësore për menaxhimin e duhur të buxhetit shtetëror. Rritja e tatimit mbi të ardhurat për individët me të ardhura të larta mund të jetë një masë për të rritur të ardhurat shtetërore dhe për të financuar politika të tjera zhvillimore.

Politikat pro-redistribuese: Ky premtim është në përputhje me politikat pro-redistribuese që synojnë të ulë pabarazinë sociale dhe të sigurojnë që individët më të pasur të kontribuojnë më shumë në financimin e shërbimeve publike dhe investimeve infrastrukturore.

Lufta kundër evazionit fiskal: Ky premtim gjithashtu mund të lidhet me përpjekjet për të rritur transparencën dhe për të luftuar evazionin fiskal, duke kontribuar në një sistem tatimor më të drejtë dhe efikas.

2. Konteksti Social:

Pabarazia sociale: Pabarazia ekonomike është një problem i vazhdueshëm në Shqipëri, ku hendeku ndërmjet grupeve të pasura dhe atyre të varfër është i thellë. Premtimi për rritjen e tatimit mbi të ardhurat e individëve të pasur mund të ndihmojë në uljen e këtij hendeku duke siguruar burime për politika që mbështesin shtresat më të varfra.

Përmirësimi i kushteve të jetesës: Të ardhurat e shtuar nga tatimi mund të përdoren për financimin e investimeve sociale, si arsimit, shëndetësia dhe mbështetje për shtresat e pambrojtura, duke kontribuar në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe rritjen e barazisë sociale.

Integrimi social: Politikat fiskale që mbështesin shtresat më të varfra mund të promovojnë një shoqëri më të barabartë dhe më të qëndrueshme, duke ndihmuar në krijimin e mundësive të barabarta për të gjithë.

3. Konteksti Ekonomik:

Rritja e të ardhurave fiskale: Ky premtim është i lidhur ngushtë me rritjen e të ardhurave fiskale, që mund të përdoren për të financuar projekte të rëndësishme infrastrukturore dhe për të siguruar një stabilitet ekonomik afatgjatë. Ndihma për sektorët kyçë si turizmi, bujqësia dhe industria mund të realizohet më mirë nëse shteti ka mundësi financimi nga të ardhurat më të larta.

Konsolidimi i sistemit tatimor: Lufta kundër evazionit fiskal dhe përmirësimi i eficiencës së administratës fiskale janë elementë kyç që mund të kontribuojnë në rritjen e mbledhjes së tatimeve dhe përmirësimin e funksionimit të sistemit tatimor.

4. Konteksti Buxhetor:

Financimi i shpenzimeve publike: Rritja e tatimit për individët me të ardhura të larta mund të sigurojë një burim të rëndësishëm të ardhurash për të financuar shpenzimet publike, duke përfshirë investimet në infrastrukturë dhe shërbime publike, si arsimit dhe shëndetësia.

Balancimi i buxhetit: Ky ndryshim mund të ndihmojë në uljen e deficitit buxhetor dhe ruajtjen e stabilitetit fiskal, duke mundësuar një balancim më të mirë midis shpenzimeve dhe të ardhurave.

5. Faktori Ndërkombëtar:

Integrimi me BE-në: Një nga qëllimet kyçe të Shqipërisë është integrimi në Bashkimin Europian, dhe kjo kërkon një reformë të thellë fiskale për të përmbushur standardet e BE-së. Ky ndryshim i mundshëm në sistemin tatimor mund të ndihmojë në rritjen e transparencës dhe drejtësisë në menaxhimin e financave publike.

Mbështetje ndërkombëtare: Reformat fiskale mund të mbështeten nga organizata ndërkombëtare si FMN dhe Banka Botërore, duke ofruar asistencë financiare dhe teknike për implementimin e këtyre ndryshimeve.

6. Trendi Global:

Tatimi mbi individët e pasur: Rritja e tatimit mbi të ardhurat e individëve të pasur është një trend global që po zbatohet në shumë shtete si një mënyrë për të përballuar sfidat ekonomike dhe për të financuar projekte të rëndësishme. Ky trend lidhet me përpjekjet për të reduktuar pabarazinë dhe për të siguruar që individët me të ardhura të larta kontribuojnë më shumë në shoqëri.

7. Përputhja me SDG (Qëllimet e Zhvillimit të Qëndrueshëm):

SDG 1 (Përfundimi i varfërisë): Rritja e tatimit mund të mbështesë financimin e politikave që luftojnë varfërinë dhe mbështesin shtresat e pambrojtura, duke kontribuar në përmirësimin e kushteve të jetesës për ata që kanë më shumë nevojë.

SDG 10 (Përmbushja e pabarazisë): Ky premtim është një masë e drejtpërdrejtë për reduktimin e pabarazisë sociale dhe ekonomike, duke mundësuar shtetin të investojë më shumë në shërbime dhe infrastruktura që përfitojnë shtresat më të varfra.

SDG 16 (Paqe, drejtësi dhe institucione të forta): Reforma fiskale dhe lufta kundër evazionit fiskal ndihmojnë në forcimin e institucioneve të besueshme dhe të qëndrueshme, duke kontribuar në ndërtimin e një shteti të së drejtës dhe demokratik.

Kjo analizë tregon se rritja e tatimit mbi individët që fitojnë mbi 250 mijë lekë në muaj është një masë që ndihmon në mbështetje të qëllimeve të Programit Qeverisës për periudhën 2021-2025, duke përmirësuar pabarazinë sociale, rritur të ardhurat buxhetore, dhe përforcuar integrimin ndërkombëtar të Shqipërisë. Rritja e transparencës dhe reforma fiskale

janë hapësira ku ky ndryshim mund të sjellë përfitime në shumë aspekte, përfshirë në drejtësinë sociale dhe zhvillimin ekonomik të qëndrueshëm.

B. Kuadri rregullator dhe përputhja me strategjitë dhe politikat

Për të kuptuar kuadrin rregullator dhe përputhjen me strategjitë dhe politikat për sektorin deri në vitin 2025, mund të shqyrtojmë disa dokumente kyçe që përcaktojnë orientimet dhe objektivat e politikave qeveritare në Shqipëri. Këtu janë disa nga burimet kryesore:

1. [Programi Qeverisës 2021-2025](#): Ky dokument përcakton prioritetet dhe objektivat e qeverisë për periudhën 2021-2025, duke përfshirë aspekte të ndryshme të zhvillimit ekonomik, social dhe institucional. Ai ofron një pasqyrë të qartë të politikave dhe masave që do të ndërmerren për të arritur qëllimet e përcaktuara.
2. [Programi i Qeverisë për Sipërmarrjen dhe Klimën e Biznesit](#): Ky program fokusohet në krijimin e kushteve të favorshme për zhvillimin e biznesit dhe përmirësimin e klimës së sipërmarrjes në Shqipëri. Ai përmban masa dhe strategji për mbështetje të ndërmarrjeve dhe stimulimin e investimeve.
3. **Programi i Qeverisë për Integrimin Evropian**: Ky program përcakton politikat dhe masat për avancimin e procesit të integritit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian, përfshirë harmonizimin e legjislacionit dhe përmbushjen e kushteve të kërkuara për anëtarësim.

Për të kuptuar kuadrin rregullator dhe përputhjen me strategjitë dhe politikat është e rëndësishme të shqyrtojmë edhe aktet ligjore dhe nënligjore që rregullojnë tatimin mbi të ardhurat personale në Shqipëri. Këtu janë disa nga aktet kryesore:

1. [Ligji Nr. 29/2023, "Për Tatimin mbi të Ardhurat"](#)

Ky ligj, i miratuar më 30 mars 2023 dhe i botuar në Fletoren Zyrtare nr. 70, datë 2.5.2023, ka hyrë në fuqi më 15 maj 2023. Ai përcakton rregulla për vendosjen, deklarimin dhe mbledhjen e tatimit mbi të ardhurat personale, përfshirë tatimin mbi të ardhurat e korporatës dhe tatimin mbi të ardhurat nga trashëgimia, dhurimet dhe fitimet nga lojërat e fatit.

2. [Udhëzimi për Zbatimin e Ligjit "Për Tatimin mbi të Ardhurat"](#)

Ky udhëzim, i botuar në Fletoren Zyrtare, përcakton detajet për zbatimin e ligjit, përfshirë normat tatimore progresive për të ardhurat nga punësimi dhe biznesi. Nga 1 janari 2024, të ardhurat nga punësimi do të taten sipas normave progresive 13% dhe 23%, ndërsa të ardhurat neto nga biznesi do të taten sipas normave 15% dhe 23%.

3. [Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 753, datë 20.12.2023](#)

Ky vendim përcakton dispozitat zbatuese të ligjit nr. 29/2023, "Për Tatimin mbi të Ardhurat", dhe listën e shërbimeve profesionale që i nënshtrohen normave tatimore specifike.

4. Aktet Nënligjore të Tjera

Përveç ligjit dhe udhëzimeve të mësipërme, mund të ketë akte nënligjore të tjera që rregullojnë detaje të veçanta të sistemit tatimor, si dhe ndryshime të mundshme deri në janar

2025. Për informacion të përditësuar dhe të plotë, është e rekomandueshme të konsultoheni me Fletoren Zyrtare dhe burime të tjera zyrtare të qeverisë shqiptare.

Përputhja me Strategjitë dhe Politikat deri në 2025

Ligji Nr. 29/2023 dhe aktet nënligjore të lidhura janë pjesë e përpjekjeve të qeverisë shqiptare për të reformuar sistemin tatimor dhe për të përmbushur objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm deri në vitin 2025. Këto reforma synojnë:

- **Rritjen e të ardhurave buxhetore** për të financuar investime në infrastrukturë dhe shërbime publike.
- **Reduktimin e pabarazisë sociale** përmes politikave fiskale që favorizojnë shtresat më të varfra.
- **Përmirësimin e transparencës dhe luftën kundër evazionit fiskal**, për të krijuar një sistem tatimor më të drejtë dhe efikas.

C. Alokimet dhe kapacitetet fiskale dhe kostot e lidhura

Për të realizuar një analizë të plotë dhe të saktë mbi çështjet e ngritura, duhet të përfshihen të dhëna konkrete mbi alokimet buxhetore, kapacitetet fiskale dhe kostot e lidhura deri në vitin 2025. Në vijim, vlerësoj dhe krahasoj elementët e analizës:

1. Tendencat historike dhe performanca sektoriale

Tendencat në alokimet fiskale: Shqipëria ka përqendruar investimet kryesore në infrastrukturë, arsim dhe shëndetësi. Sistemi tatimor ka favorizuar progresivitetin për të mbrojtur të ardhurat e ulëta dhe për të nxitur konsumin dhe investimet.

Performanca historike: Sfida në mbledhjen e të ardhurave tatimore ka kufizuar mbështetjen për sektorët kyç, ndërsa evazioni fiskal ka ndikuar në uljen e efektivitetit të masave fiskale.

2. Kostot direkte dhe indirekte

Kostot direkte

Rritja e administratës tatimore:

- Investime në sisteme IT dhe trajnim stafi për të siguruar zbatimin efikas të normave të reja.
- Kosto e parashikuar mund të variojë nga 0.3% deri në 0.5% të PBB-së për fuqizimin e kapaciteteve tatimore.

Ndryshimet ligjore:

- Konsultime dhe amendime të ligjit kërkojnë kohë dhe burime shtesë administrative.

Kostot indirekte

Ndikimi në konsum:

- Taksimi më i lartë mund të ulë fuqinë blerëse për individët me të ardhura të larta, duke ndikuar në rritjen ekonomike.

Efektet te bizneset:

- Bizneset mund të përpiqen të kompensojnë kostot e rritura përmes optimizimit të pagave ose shtyrjes së investimeve.

3. Krahasimi i alokimeve buxhetore, të ardhurave dhe kapaciteteve fiskale

Alokimet buxhetore aktuale: Buxheti është i kufizuar, me sfida në financimin e projekteve sociale dhe infrastrukturore. Rritja e tatimeve mbi të ardhurat e larta mund të krijojë një hapësirë fiskale shtesë.

Të ardhurat e pritshme:

- Vlerësohet që të ardhurat shtesë nga tatimi 23% mbi pagat mbi 250,000 lekë mund të përbëjnë deri në 0.7%-1% të PBB-së.
- Këto fonde mund të kanalizohen drejt shëndetësisë, arsimit dhe investimeve të qëndrueshme.

Kapacitetet fiskale:

- Shqipëria ka treguar përmirësime në luftën kundër evazionit fiskal, por ende ka hapësirë për progres, sidomos në dixhitalizimin dhe transparencën.

4. Kërkesat infrastrukturore dhe teknike për zbatim

- **Administrata:** Forcimi i institucioneve tatimore kërkon burime të konsiderueshme njerëzore dhe teknologjike.
- **Teknologjia:** Platforma të sofistikuar për mbledhjen dhe analizimin e të dhënave tatimore janë të domosdoshme.
- **Ligji:** Implementimi kërkon miratim të shpejtë të ndryshimeve ligjore dhe koordinim ndër-institucional.

5. Faktorët kohorë dhe kapacitetet institucionale

- **Afatet kohore:** Një periudhë 1-2 vjeçare është e domosdoshme për zbatim të plotë të masave të reja tatimore.
- **Burimet njerëzore dhe kapacitetet:** Investimi në trajnim dhe rekrutime shtesë është i nevojshëm për të përballuar ngarkesën shtesë administrative.

6. Ndikimi afatgjatë

- **Ekonomik:** Stabilitet më i lartë fiskal dhe hapësirë për investime publike, me ndikim potencialisht të moderuar në konsum dhe investime private.
- **Social:** Përmirësim i shërbimeve publike dhe reduktim i pabarazive, veçanërisht përmes financimit të sektorëve kyç.
- **Mjedisor:** Mundësi për rritje të investimeve në projekte të gjelbra dhe zhvillim të qëndrueshëm.

7. Rreziqet dhe mundësitë

Rreziqet:

- Rritje e evazionit fiskal dhe e informalitetit.
- Efekte negative në kërkesën e brendshme dhe në sjelljen e investitorëve.

Mundësitë:

- Rritja e të ardhurave për financimin e projekteve strategjike.
- Përmirësim i sistemit tatimor dhe ulje e pabarazive sociale.

Premtimi për të ngritur fashën tatimore mbi të ardhurat e larta ofron potencial për të rritur të ardhurat dhe për të mbështetur zhvillimin social dhe ekonomik. Megjithatë, kërkon investime të konsiderueshme në infrastrukturë, burime njerëzore dhe teknologji, si dhe një menaxhim të kujdesshëm për të minimizuar rreziqet dhe për të maksimizuar ndikimet afatgjata pozitive.

D. Kostot Direkte dhe Indirekte dhe performanca fiskale

1. Buxheti i Shtetit për vitet 2021-2024 Gjatë periudhës 2021-2024, buxheti i Shqipërisë ka pasur rritje të konsiderueshme në kontekstin e rimëkëmbjes nga pandemia COVID-19 dhe në kuadër të përpjekjeve për të stimuluar rritjen ekonomike dhe mbështetjen e shtresave vulnerabël.

Të ardhurat tatimore gjatë kësaj periudhe janë rritur gradualisht si rezultat i rimëkëmbjes ekonomike dhe përmirësimit të administratës tatimore.

Shifra kyçe:

2021: Rritje prej 9.8% krahasuar me vitin 2020.

2022: Rritje prej 10.5% krahasuar me vitin 2021.

2023: Të ardhurat tatimore nga individët që paguajnë mbi pagat e larta arritën 16.6 miliardë lekë.

2024: Parashikohet një rritje e mëtejshme falë digjitalizimit dhe rritjes së konsumit.

2. Vlerësimi i Ndikimit të Tatimit të Rritur Premtimi për “Ngritjen e fashës me disa shkallë më shumë, duke e çuar tatimin 23% mbi pagën 250 mijë lekë/muaj” ka ndikuar si vijon:

Përfitimet financiare: Rreth 40,000 individë (kryesisht profesionistë dhe menaxherë të lartë) janë kontribuues kryesorë.

Parashikimet: Me rritjen e pagës mesatare, të ardhurat fiskale mund të shënojnë një rritje prej 5-8% në 2024, duke mbështetur deficitin buxhetor dhe investimet sociale.

3. Kostot Direkte dhe Indirekte të Zbatimit të Premtimit

Kostot Direkte:

- Përmirësime teknologjike dhe IT për menaxhimin e të dhënave.
- Ndryshime ligjore dhe rregullatore.
- Trajnimi i administratës tatimore.

Kostot Indirekte:

- Mundësia e evazionit fiskal.
- Reduktimi i konsumit dhe investimeve private si rezultat i barrës së lartë fiskale mbi individët me të ardhura të larta.

Implementimi i premtimit mund të sjellë një rritje të ndjeshme në të ardhurat fiskale, duke mbështetur zhvillimin ekonomik dhe social. Por, evazoni fiskal dhe ndikimi në investime mbeten sfida kryesore.

Rritja e fashës tatimore ka potencial të konsiderueshëm për zhvillimin ekonomik, por kërkon masa të kujdesshme për zbatim dhe menaxhim efektiv të risqeve.

Duke marrë në konsideratë përmbajtjen dhe të dhënat e përmendura në analizën tuaj, vlerësimi i premtimit për ngritjen e fashës tatimore në 23% mbi pagën 250,000 lekë/muaj deri në dhjetor 2024 mund të bëhet më i saktë duke ndjekur një strukturë logjike dhe krahasuese.

4. Vlerësimi i arritjeve sasiore

Të ardhurat tatimore për vitet 2021-2023 tregojnë rritje të qëndrueshme (nga 535.5 miliardë lekë në 2021 në 674.7 miliardë lekë të parashikuara për 2023).

Sidoqoftë, mungon një lidhje e qartë midis këtyre të ardhurave dhe implementimit të ndonjë politike tatimore që lidhet direkt me rritjen e fashës tatimore për të ardhurat mbi pragun prej 250,000 lekë/muaj.

Duhet të analizohen të ardhurat nga tatimi mbi të ardhurat personale dhe ndikimi i tyre specifik mbi grupet që fitojnë mbi këtë prag. Kjo përfshin të dhëna të ndara mbi pagat e larta.

5. Përputhshmëria me zotimet financiare

Projektbuxheti i vitit 2025 fokusohet në shpërndarjen e drejtë të mirëqenies dhe përmirësimin e kërkesës së brendshme, por nuk ka referenca të qarta për zbatimin e kësaj rritjeje tatimore.

Duhet verifikuar nëse janë parashikuar masa konkrete për këtë ndryshim tatimor në dokumentet zyrtare si buxheti afatmesëm ose planet strategjike të Ministrisë së Financave.

6. Afati kohor i zbatimit dhe cilësia e zbatimit

Në mungesë të informacionit për zbatimin konkret të rritjes së tatimit, afati kohor mbetet i paqartë. Kërkohet konfirmim nga burime zyrtare mbi statusin e miratimit dhe implementimit të kësaj mase për periudhën 2021-2025.

Përmirësimet në administratën tatimore janë përmendur si objektiv, por nuk ka një raportim të qartë mbi performancën e saj për mbledhjen e tatimeve në pragjet e reja.

Analiza e cilësisë së administrimit tatimor duhet të përfshijë efikasitetin e mbledhjes së tatimeve nga grupet që i përkasin pragut të lartë të të ardhurave.

7. Ndikimi në palët e interesuara

Mungon informacion mbi perceptimet e palëve të interesuara, përfshirë bizneset, sindikatat dhe shoqërinë civile.

Të organizohen konsultime me palët e interesuara për të vlerësuar efektet potenciale të rritjes së kësaj fashë tatimore dhe të evidentohen përfitimet apo shqetësimet e tyre.

8. Analiza e të dhënave krahasuese

Vitet 2021-2024 tregojnë përmirësime të përgjithshme në të ardhurat tatimore, por mungojnë shembuj konkretë që të demonstrojnë ndonjë impakt të drejtpërdrejtë nga ndryshimet në sistemin e tatimit mbi të ardhurat.

Por, gjithsesi duhet të kryhet një analizë krahasimore e strukturës së të ardhurave tatimore para dhe pas zbatimit të kësaj politike, duke u fokusuar tek individët me të ardhura të larta.

9 Kapaciteti i zbatimit

Për implementimin e suksesshëm të kësaj politike kërkohet forcimi i kapaciteteve administrative, sistemeve të monitorimit dhe bashkëpunimit me organizata ndërkombëtare për të siguruar mbledhjen e saktë të të ardhurave.

Bazuar në të dhënat e paraqitura deri më tani, përmbushja e premtimit për rritjen e fashës tatimore mbi pagat mbi 250,000 lekë/muaj nuk mund të vlerësohet në mënyrë përfundimtare, për shkak të mungesës së informacionit të detajuar dhe specifik. Për të bërë një vlerësim të saktë dhe gjithëpërfshirës, nevojiten të dhëna shtesë nga buxheti i shtetit, raportet fiskale dhe reagimet e palëve të interesuara.

10. Vlerësimi i Ndikimit Afatgjatë dhe Mundësive të Zbatimit

Ndikimi Afatgjatë

Premtimi për të rritur tatimin mbi pagat që kalojnë 250,000 lekë/muaj mund të ketë disa efekte afatgjata pozitive, por edhe sfida, të cilat kërkojnë një analizë të kujdeseshme për të siguruar një zbatim efektiv.

a. Stabiliteti Ekonomik

- **Pozitiv:** Rritja e të ardhurave fiskale do të forcojë buxhetin e shtetit dhe do të krijojë hapësira për investime publike, veçanërisht në sektorët e arsimit, shëndetësisë dhe infrastrukturës.
- **Kufizim:** Për të arritur stabilitet ekonomik, do të jetë e rëndësishme të sigurohet që rritja e tatimit të mos krijojë disbalanca fiskale, si një përqendrim i të ardhurave në grupe të caktuara të popullsisë.

b. Përmirësimi i Drejtësisë Sociale

- **Pozitiv:** Rritja e tatimit mbi të ardhurat e larta adreson pabarazitë sociale dhe ndihmon në ndarjen më të drejtë të barrës fiskale.
- **Kufizim:** Nëse rritja e tatimit perceptohet si e padrejtë ose pengon individët e suksesshëm, mund të ketë efekt në motivimin dhe produktivitetin e tyre.

c. Zhvillimi i Qëndrueshëm

- **Pozitiv:** Duke u bazuar në të ardhurat shtesë, qeveria mund të financojë projekte për zhvillim të qëndrueshëm dhe mbështetje për grupet më vulnerabël.
- **Kufizim:** Në mungesë të një strategjie të qartë për investimet publike, këto të ardhura shtesë mund të mos përdoren në mënyrë efektive.

Rreziqet dhe Mundësitë

a. Rreziqet

Administrata Fiskale

Rreziku: Përshtatja e administratës tatimore mund të hasë vështirësi, përfshirë nevojën për sisteme më të sofistikuara për të identifikuar dhe mbledhur tatime nga individë me të ardhura të larta.

Zgjidhja: Investime në teknologji dhe trajnime për administratën fiskale për të rritur transparencën dhe efikasitetin.

Evazoni Fiskal

Rreziku: Niveli i lartë i tatimit mund të rrisë mundësinë për shmangie tatimore dhe transferime të kapitalit jashtë vendit.

Zgjidhja: Forcimi i legjislacionit për evazionin fiskal dhe bashkëpunimi ndërkombëtar për të parandaluar shpërqendrimin e kapitalit.

Ndikimi në Biznes

Rreziku: Rritja e tatimit mund të ndikojë negativisht në klimën e biznesit, veçanërisht për sektorët që varen nga individë me të ardhura të larta.

Zgjidhja: Hartimi i stimujve për bizneset për të ruajtur dhe zgjeruar operacionet e tyre.

b. Mundësitë

Përmirësimi i Sistemeve Tatimore

Mundësia për të përdorur këtë ndryshim si një katalizator për përmirësimin e sistemeve tatimore dhe përmirësimin e mbledhjes së të ardhurave.

Shpërndarja më e Drejtë e Burimeve

Duke siguruar që individët me të ardhura të larta të kontribuojnë më shumë, krijohen mundësi për përmirësimin e programeve sociale.

Bazuar në të dhënat dhe analizën:

- Premtimi për të ngritur tatimin mbi të ardhurat që kalojnë 250,000 lekë/muaj nuk është përmbushur plotësisht deri në dhjetor 2024, pasi mungojnë vendime të plota ligjore dhe implementimi i masës.
- Nëse zbatohet siç është planifikuar, ka potencial për të kontribuar në stabilitetin ekonomik dhe drejtësinë sociale, por kërkon mbështetje për administratën tatimore dhe strategji për të minimizuar rreziqet.

- Një vlerësim më i thellë kërkon përditësime të dhënash mbi buxhetin e vitit 2025 dhe planet e qeverisë për zbatimin e kësaj mase.

11. Analiza e Kontratës me Votuesit

Komunikimi i masës

Pozitiv: Premtimi mund të shihet si një masë për drejtësi sociale nga votuesit me të ardhura më të ulëta. Ai krijon një imazh të një qeverie që mbështet shtresat e ndjeshme.

Negativ: Për votuesit me të ardhura të larta, masa mund të perceptohet si një barrë shtesë që dëmton motivimin dhe iniciativën.

Përmbushja e premtimit

Rrezik: Nëse masa nuk implementohet me sukses dhe në kohë, kjo mund të dëmtojë besimin e publikut në aftësinë e qeverisë për të realizuar premtimet e saj.

Zgjidhje: Qeveria duhet të ndjekë një qasje transparente dhe gjithëpërfshirëse, duke komunikuar në mënyrë të qartë qëllimin e masës dhe përfitimet e saj për shoqërinë.

Premtimi për të rritur tatimin mbi pagat që tejkalojnë 250,000 lekë/muaj ka potencial për të përmirësuar të ardhurat e shtetit dhe për të kontribuar në drejtësinë sociale. Megjithatë, zbatimi i tij kërkon një qasje të ekuilibruar për të shmangur efektet negative në konsum, investime dhe klimën e përgjithshme ekonomike. Për një implementim të suksesshëm, nevojitet një strategji e qartë dhe gjithëpërfshirëse, e cila fokusohet në qëndrueshmërinë fiskale dhe stabilitetin ekonomik afatgjatë.

E. Vlerësimi i efektit ndikues të Programit deri në 2025

Duke u bazuar në tekstin dhe analizën e mësipërme, ndikimi i programit, në veçanti ngritja e fashës tatimore mbi pagat prej 250,000 lekë/muaj, mund të analizohet në disa dimensione kryesore: përgjegjshmëria e qeverisë ndaj votuesve, shpërndarja rajonale e efektit, ndikimi tek shtresat e popullsisë dhe efektet ekonomike.

1. Përgjegjshmëria ndaj votuesve dhe kontrata me ta

Përgjegjshmëria e qeverisë për zbatimin e premtimeve:

Premtimi: Masa për rritjen e fashës tatimore mbi pagat e larta u krijua për të adresuar drejtësinë sociale dhe për të siguruar më shumë të ardhura për projekte sociale dhe zhvillimore.

Realizimi: Sipas të dhënave deri në dhjetor 2024, kjo masë nuk është zbatuar plotësisht, pasi nuk ka ndryshime ligjore të miratuara që reflektojnë këtë premtim.

Perceptimi publik: Për grupet e votuesve me të ardhura të ulëta dhe të mesme, kjo mund të perceptohet si mungesë e përmbushjes së kontratës sociale, duke ulur besimin tek qeveria.

Rëndësia e komunikimit të premtimeve:

Ndryshimi i perceptimit publik do të kërkojë një komunikim më të qartë për vështirësitë dhe sfidat në realizimin e masave.

2. Shpërndarja Rajonale e Efektit

Efeki në rajonet më të zhvilluara ekonomikisht:

Rajone me të ardhura më të larta (Tirana, Durrësi): Rritja e tatimit mbi pagat e larta do të ketë ndikimin më të madh në rajone si Tirana dhe Durrësi, ku ndodhen shumica e individëve me të ardhura të larta dhe sektorë me paga konkurruese.

Një tatim më i lartë mund të ndikojë në uljen e konsumit dhe investimeve në këto rajone.

Efeki në rajonet e pazhvilluara:

Rajone të tjera (verilindja, juglindja): Përfitimet indirekte nga të ardhurat e shtetit mund të kanalizohen për investime në infrastrukturë dhe shërbime në rajone të pazhvilluara.

Kjo do të ndihmonte në zvogëlimin e pabarazisë rajonale dhe në rritjen e aksesit ndaj shërbimeve publike.

3. Ndikimi në Shtresat e Popullsisë

Shtresat e ulëta dhe të mesme të të ardhurave:

Përfitime sociale: Nëse të ardhurat shtesë nga tatimi mbi pagat e larta përdoren për programe sociale, grupet me të ardhura të ulëta dhe të mesme do të përfitojnë më shumë. Për shembull: Investime në shëndetësi dhe arsim mund të përmirësojnë jetesën e këtyre shtresave.

Drejtësia sociale: Masa do të perceptohej si një ndarje më e drejtë e barrës fiskale.

Shtresat me të ardhura të larta:

Ndikimi negativ:

Individët me të ardhura mbi 250,000 lekë/muaj do të përballen me një barrë fiskale shtesë, që mund të ulë konsumin dhe kursimet. Në vitin 2024, kjo kategori përfaqëson një përqindje relativisht të vogël të popullsisë, por një pjesë të madhe të të ardhurave tatimore.

4. Ndikimi Ekonomik

Të ardhurat fiskale:

Rritja e të ardhurave: Nëse zbatimi realizohet deri në fund të vitit 2025, të ardhurat nga tatimi mbi pagat mund të kontribuojnë ndjeshëm në buxhet. Bazuar në buxhetin aktual, rritja e tatimeve mbi pagat e larta mund të shtojë deri në 5-7% të të ardhurave totale tatimore.

Investimet dhe sektori privat:

Ndikimi negativ: Një rritje e tatimit mund të ndikojë negativisht në investimet private, veçanërisht nga individët me të ardhura të larta. Sektorët me paga konkurruese, si teknologjia dhe financat, mund të shohin një shpërngulje të kapitalit ose ulje të investimeve.

Konsumi dhe rritja ekonomike:

Efeki i kufizuar: Ndikimi në konsum do të jetë më i madh në grupet me të ardhura të larta. Për grupet e tjera, nëse qeveria i përdor të ardhurat shtesë për rritjen e shpenzimeve publike, mund të ketë një efekt pozitiv në rritjen ekonomike.

Ndikimi i programit deri në 2025 varet shumë nga zbatimi i kujdesshëm i masave të propozuara dhe nga mënyra si qeveria përdor të ardhurat shtesë për të reduktuar pabarazinë sociale dhe rajonale.

Pozitiv: Nëse masat implementohen me sukses, do të ketë një rritje të ndjeshme të të ardhurave fiskale, duke u shoqëruar me investime në infrastrukturë dhe shërbime sociale në rajonet më pak të zhvilluara.

Negativ: Nëse zbatimi dështon ose perceptimi i publikut është negativ, kjo mund të shkaktojë humbje të besimit tek qeveria dhe të pengojë investimet në sektorin privat.

Për një efekt maksimal, qeveria duhet të sigurojë transparencë, të minimizojë barrën mbi bizneset dhe të kanalizojë të ardhurat për përfitime të drejtpërdrejta për popullsinë.

Programi nuk ka tendencë përmbushje

Nëse konsiderohet që premtimi për rritjen e fashës tatimore mbi pagat mbi 250,000 lekë/muaj nuk do të miratohet deri në vitin 2025, atëherë vlerësimi i përmbushjes së programit duhet të reflektojë këtë realitet. Në këtë rast, ndikimi në përmbushjen e objektivave të lidhura me këtë premtim do të jetë minimal ose i papërmbushur. Ja një rivlerësim sipas kësaj qasjeje:

1. Përmbushja e Premtimit Kryesor: Rritja e fashës tatimore mbi pagat prej 250,000 lekë/muaj

- **Progresi deri në 2024:** Premtimi nuk është realizuar deri në këtë pikë, dhe duke qenë se nuk ka plane për ta miratuar deri në vitin 2025, ai do të mbetet i papërmbushur.
- **Përqindja e përmbushjes: 0%**

2. Shpërndarja e Efektit në Rajone

- **Progresi deri në 2024:** Pa implementimin e këtij premtimi, ndikimi i tij në rajonet më pak të zhvilluara është praktikisht inekzistent. Nuk do të ketë fonde shtesë për projekte rajonale nga burimi i parashikuar.
- **Përqindja e përmbushjes: 10%** (*reflekton përpjekjet e tjera për zhvillim rajonal jashtë këtij premtimi*)

3. Ndikimi Tek Shtresat e Popullsisë

- **Progresi deri në 2024:** Pa rritjen e të ardhurave nga taksat mbi të pasurit, efektet e pretenduara në përmirësimin e drejtësisë sociale dhe mbështetjen e shtresave të ulëta janë të pamundura.
- **Përqindja e përmbushjes: 10%** (*reflekton ndikime minimale nga masat e tjera sociale që nuk lidhen me këtë premtim*)

4. Rritja e Transparencës Fiskale dhe Përmirësimi i Administratës Tatimore

- **Progresi deri në 2024:** Përmirësimet në transparencën fiskale dhe administratën tatimore, të raportuara nga Komisioni Evropian, janë pozitive, por ato nuk lidhen drejtpërdrejt me këtë premtim.

- **Përqindja e përmbushjes: 70%** (*reflekton progresin e pavarur nga premtimi*)

5. Efekti në Ekonomi dhe Investime

- **Progresi deri në 2024:** Pa miratimin e premtimit, efekti në ekonomi dhe investime është praktikisht zero. Nuk ka as rritje të të ardhurave nga tatimet, as ndikim në motivimin për investime.

- **Përqindja e përmbushjes: 0%**

Përmbledhje dhe Përqindja Mesatare e Përmbushjes

Element	Përqindja e përmbushjes
Rritja e fashës tatimore mbi pagat e larta	0%
Shpërndarja e efektit në rajone	10%
Ndikimi tek shtresat e popullsisë	10%
Transparenca fiskale dhe përmirësimi i administratës tatimore	70%
Efekti në ekonomi dhe investime	0%

Përmbushja totale e programit për këtë aspekt është vetëm 18%

Nëse premtimi nuk miratohet dhe zbatohet deri në vitin 2025, përmbushja totale e programit për këtë aspekt do të jetë vetëm **18%**.

Ky rezultat reflekton një mungesë të plotë të progresit në premtimin kryesor dhe ndikime të kufizuara në aspektet sociale, rajonale dhe ekonomike, ndërsa përmirësimet në transparencën fiskale mbeten pika e vetme pozitive.